

På terskelen til noe s

Tenk deg at kraftselskapet du jobber for, eier alle rettigheter til å bygge ut vind og vannkraft på et område større enn Danmark. Slik er det i Finnmark Kraft.

AV MORTEN FREDHEIM SOLBERG
morten.solberg@energi-nett.no

Alle kraftselskapene i Finnmark står bak Finnmark Kraft, som ble etablert i 2009. Selskapet oppstod i kjølvannet av den nye finnmarksloven, og skal samordne all videre utvikling av vind- og vannkraft i fylket.

Selskapet er dermed veldig godt posisjonert til å kunne vokse de neste årene. Målet i år er å sende inn så mange konsesjonssøknader for småkraft som mulig. For tiden har de åtte småkraftprosjekter på gang. Samtidig håper de å kunne melde inn de første to vindkraftverkene til NVE i løpet av andre halvår.

I en særstilling. Selskapet står i en særstilling i bransjen, ettersom de har inngått en avtale med Finnmarkseiendommen (Fefo) som gir dem en fortrinnsrett til å utnytte vann- og vindressursene i fylket. Avtalen gjelder for de neste femten årene, med mulighet for forlengelse.

Fefo er også en av eierne til Finnmark Kraft, og forvalter 96 prosent av arealene i fylket. Fylket har et enormt potensial for både vind- og vannkraft.

Sjefen for Finnmark Kraft John Masvik sier at avtalen ikke kommer til å stoppe utbyggingen av vindkraft i Finnmark. Han er likevel bekymret for hvordan de nå skal bli sett på som en samarbeidspartner, og vil vekk fra monopoliststempelet avtalen har gitt selskapet. Han er rask med å påpeke at de ikke er et selskap som skal selge grunneieravtaler på vegne av Fefo.

Da avtalen ble inngått i januar i år, hadde ikke Fefo reflektert noe over om det var uheldig at de har gitt vindkraftmonopol til et selskap de selv eier.

– Avtalen med Fefo har gitt oss én rettighet i forhold til det å bygge vindkraft, nemlig grunneierretten. Penger, kompetanse og nett kommer i tillegg, forklarer Masvik. Og når det gjelder både penger og nett, står selskapet overfor store utfordringer.

Spleiselag. Finnmark Kraft har langt fra penger til å finansiere alle vindkraftprosjekter i fylket. Utbygging av vindparker kan fort bety investeringer på ti til femten milliarder kroner. Av dette må man regne med at man tar fra fem og en halv til sju milliarder fra egenkapitalen.

– Dette blir en utfordring for oss, sier Masvik.

Mulighetene selskapet har for å få tak i penger er gjennom kapitalinnskudd fra eierne eller ved å ta opp eksterne lån i markedet. Og eierne, som stort sett er eid av kommuner igjen, forplikter seg gjennom aksjonæravtalen til å stemme for framtidige kapitalutvidelser.

Per i dag har de planer for ny småkraft og vindkraft for rundt en halv milliard kroner. De eksisterende prosjektene kan gi 150 nye gigawattimer.

– Og hvor stor produksjon har dere om fem år?

– Jeg har faktisk fått samme spørsmål fra styret. Men vi har et par kritiske flaskehalser, nemlig konsesjonsbehandlingen og nettet. Statnett har bedt om økt produksjon her, så jeg håper NVE prioriterer dette siden det forsyningen er så anspent i dag. Da kan vi bygge raskt, sier Masvik.

Vinterproduksjon viktig. Nye utbyggingsprosjekter skal henvises til Finnmark Kraft.

– Alle vind- og vannprosjekter, som er på Fefos eiendom, skal inn til oss, og vi har allerede mottatt spørsmål fra grunneiere som vil samarbeide med oss, kan Masvik opplyse.

Det er utarbeidet en liste over hvilke prosjekter eierselskapene ikke skal overføre til Finnmark Kraft. Dette gjelder blant annet Varanger Krafts store vindprosjekt på Råkkocearro.

For tiden jobber de med åtte småkraftprosjekter, alle på et tidlig stadium. I tillegg er to vindkraftprosjekter under utvikling, og den

GOD DIALOG:
Daglig leder John Masvik i Finnmark Kraft ønsker en god dialog med alle berørte parter. – Vi skal være langsiktige her, så det er viktig for oss å kunne møte aktørene i framtiden også, sier han.

første meldingen til NVE vil komme i løpet av ikke altfor lang tid. Småkraftprosjektene skal selskapet eie selv, mens for vindkraftprosjektene er de åpne for samarbeid med eksterne parter.

I Finnmarkseiendommens strategiske plan heter det at de ønsker at vindkraftutbyggingen skal skje etter en samlet vurdering for fylket. En samlet fylkesplan for vind er varslet i desember 2011, og både Fylkesmannen og NVE jobber med saken.

– Vi er godt i gang med dialogen med de sju selskapene som allerede har vindkraftprosjekter i Finnmark. Alle utbyggerne er enige om at vi mangler nett. Det blir faktisk ikke plass til alle vindprosjekter, selv om vi bygger ut ny kapasitet, opplyser Masvik.

Vindproduksjonen i selskapets portefølje vil være særlig nyttig ettersom den kan kjøres om vinteren når det er lite vann. Målet er å få så jevn produksjon som mulig gjennom alle årstider, noe